

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-10

Diarienummer 0016/24

Handläggare

Irene Gustafsson

Telefon: 031-368 09 30

E-post: irene.gustafsson@dm.goteborg.se

Svar på remiss om förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

I överförmyndarnämnden

1. Överförmyndarnämnden tillstyrker stadsledningskontorets förslag till reviderat reglemente för överförmyndarnämnden.
2. Överförmyndarnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget svar på remiss om förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat ett förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden på remiss till de båda nämnderna. Svar ska lämnas senast den 27 september 2024.

Förvaltningens bedömning är att stadsledningskontorets förslag på nya formuleringar i reglementena för nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden bidrar till att tydliggöra gränsdragningen för respektive nämnds ansvar och föreslår därför att nämnden tillstyrker förslaget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningens bedömning är att förslaget inte innebär någon större förändring jämfört med nuvarande arbetssätt för samverkan mellan nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden.

Förvaltningens bedömning är att kostnader för arvoden och ersättningar i samband med att samverkan genomförs, ryms inom nämndens budgetram.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Överförmyndarnämnden ska inom sitt uppdrag bidra till en ökad livskvalitet för huvudmän som har en ställföreträdare och att dessa personer inte drabbas av rättsförluster. Detta sker genom:

- den tillsyn överförmyndarnämnden utövar över ställföreträdarna (de som är förmyndare, gode män och förvaltare).
- att överförmyndarnämnden utreder behovet av att ha en ställföreträdare, förordnar och entledigar ställföreträdare, samt ansöker om förordnande och upphörande av godmanskap och förvaltarskap hos tingsrätten.

För att överförmyndarnämnden ska kunna ta sitt ansvar och därmed bidra till en ökad livskvalitet för huvudmännen, är det viktigt att samverkan sker med nämnden för demokrati och medborgarservice.

Bilaga

1. Remiss från kommunstyrelsen om förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ett förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden på remiss till de båda nämnderna. Svar ska lämnas senast den 27 september 2024.

Kommunstyrelsen har också skickat stadsledningskontorets redovisning av uppdraget att utreda om de önskade effekterna av gemensam förvaltningsorganisation har uppnåtts för kännedom till de båda nämnderna.

Beskrivning av ärendet

Nämndernas verksamhetsnomineringar 2024

Både nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden lämnade bland sina verksamhetsnomineringar 2024 in följande nominering till kommunfullmäktige:

- Tydliggöra gränsdragningen mellan överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice.

Båda nämnderna ville uppmärksamma kommunfullmäktige på att en utredning behövde genomföras, för att se över om uppdelningen i reglementena har lett till de effekter som avsågs när nämndernas förvaltningsorganisationer slogs samman.

Båda nämnderna såg ett behov av att tydliggöra gränsdragningen mellan nämndernas reglementen och uppdrag. Sedan den 1 januari 2017 har nämnden för demokrati och medborgarservice enligt sitt reglemente ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation och har även kommunbidragsram för verksamheten. Båda nämnderna såg att denna uppdelning gör att det är en utmaning för överförmyndarnämnden att ta ansvar för exempelvis målstyrning och kvalitet i uppdraget när resurser ägs och hanteras av nämnden för demokrati och medborgarservice.

Uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges budget för 2024 gavs kommunstyrelsen i uppdrag, att tillsammans med nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden, utreda om de önskade effekterna av gemensam förvaltningsorganisation har uppnåtts och om gränsdragningarna mellan nämnderna är tydliga.

Stadsledningskontoret har, på uppdrag av kommunstyrelsen, genomfört utredningen och återrapporterade uppdraget till kommunstyrelsen den 29 maj 2024.

Kommunstyrelsen har, utan eget ställningstagande till stadsledningskontorets förslag, skickat förslag till reviderade reglementen för nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden på remiss till de båda nämnderna. Svar ska lämnas senast den 27 september 2024. Kommunstyrelsen har också skickat stadsledningskontorets redovisning av uppdraget att utreda om de önskade effekterna av gemensam förvaltningsorganisation har uppnåtts för kännedom till de båda nämnderna.

Stadsledningskontorets utredning

Stadsledningskontorets utredning visar att de primära anledningarna till sammanslagningen av förvaltningarna har uppnåtts. Stadsledningskontorets bedömning är att den gemensamma förvaltningsorganisationen har bidragit till att administrationen har effektiviserats och blivit mindre sårbar, framför allt inom arbetet med HR, ekonomi, ledning och styrning.

När det gäller gränsdragningar mellan nämndernas ansvar, visar stadsledningskontorets utredning att det finns områden som uppfattas som otydliga. Det gäller särskilt överförmyndarnämndens nuvarande ansvar för att ha en ändamålsenlig organisation och deras nuvarande möjligheter att påverka organiseringen av den förvaltning som nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för. Utredningen identifierar även att nämndernas ansvar att samverka kring personal- och förvaltningsfrågor inte tydligt framgår av reglementena. Stadsledningskontoret bedömer därför att reglementena bör revideras.

Stadsledningskontorets förslag till ändringar i nämndernas reglementen

Överförmyndarnämnden

Otydligheterna i överförmyndarnämndens reglemente avser främst nämndens nuvarande ansvar för organisation inom verksamhetsområdet, samtidigt som nämnden för demokrati och medborgarservice har ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation. För att tydliggöra vad den fördelningen innebär i praktiken, föreslås nedanstående förändring i överförmyndarnämndens reglemente. Även ett tillägg föreslås, om att samverkan ska ske med nämnden för demokrati och medborgarservice, för att kunna påverka inom ramen för nämndens ändamål, verksamhetsområde, uppgifter och mål som kommunfullmäktige ålägger nämnden.

Nuvarande formulering i överförmyndarnämndens reglemente		Förslag på ny formulering i överförmyndarnämndens reglemente	
Kap 2 § 3	Ansaret för nämndens förvaltningsorganisation har genom beslut i kommunfullmäktige förts över till nämnden för demokrati och medborgarservice (P 2026-09-08, § 15 och P 2021-10-14, § 11). Överförmyndarnämnden omfattas därmed inte av skrivningarna kring personalansvar som framgår nedan i 3 kap 4§.	Kap 2 § 3	Ansaret för nämndens förvaltningsorganisation har genom beslut i kommunfullmäktige förts över till nämnden för demokrati och medborgarservice (P2016-09-08, § 15 och P 2021-10-14, § 11). Överförmyndarnämnden omfattas därmed inte av skrivningarna kring organisation inom verksamhetsområdet och personalansvar som framgår av nedan i 3 kap §§ 3–4.
		Kap 2 § 4	Nämnden ska utifrån sitt verksamhetsansvar och uppdrag samverka med nämnden för demokrati och medborgarservice i dessa ansvar för organisation inom verksamhetsområdet och personalansvar.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

De främsta otydligheterna i nämnden för demokrati och medborgarservice reglemente avser deras ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation och vad som innefattas i detta ansvar. För att göra det tydligt och ändamålsenligt utifrån kommunfullmäktiges fastställda mål och styrning samt lagar och andra förvaltningar, föreslås nedanstående förändring i reglementet för nämnden för demokrati och medborgarservice. I ansvaret för organisation inom verksamhetsområdet och personalansvar innefattas bland annat säkerställande av kompetens, verksamhetsstöd och andra förutsättningar för verksamhetens kvalitet. Även ett tillägg föreslås, om att ansvaret ska utföras i samverkan med överförmyndarnämnden.

Nuvarande formulering i nämnden för demokrati och medborgarservice reglemente		Förslag på nya formuleringar i nämnden för demokrati och medborgarservice reglemente	
Kap 2 § 7	Nämnden har ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation	Kap 2 § 5	Nämnden har ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation. I detta inkluderas ansvar för organisation inom verksamhetsområdet och personalansvar som framgår nedan i kap 3 §§3–4.
		Kap 2 § 6	Nämndens ansvar för organisation inom verksamhetsområdet och personalansvar enligt kap 3 §§3 – 4 ska utföras i samverkan med överförmyndarnämnden.

Förvaltningens och nämndernas deltagande i utredningen

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice har deltagit i utredningen i samverkan med stadsledningskontoret.

Remissen lämnades till nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden i samband med respektive nämndmöte i juni 2024. I samband med nämndmötena i augusti 2024 fick båda nämnderna information om remissen och fick samtidigt möjlighet att ha dialog om remissen inom respektive nämnd. Presidierna för de båda nämnderna har också haft ett gemensamt presidiummöte om remissen i augusti 2024.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att stadsledningskontorets förslag på nya formuleringar i reglementena för nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden bidrar till att tydliggöra gränsdragningen för respektive nämnds ansvar genom att det tydligt framgår att:

- nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för att ha en tydlig och ändamålsenlig organisation, som kan hantera uppgifter inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde.

Det är också tydligt att nämnden för demokrati och medborgarservice har personalansvar för de som ingår i organisationen och att det är denna nämnd som ska se till att en instruktion för förvaltningschefen upprättas och antas.

- överförmyndarnämnden har ansvar för målstyrning och kvalitet för de uppgifter som hanteras inom nämndens verksamhetsområde, och att nämnden som en del i det ansvaret ska ställa krav på nämnden för demokrati och medborgarservice att genomföra uppgifterna.

Det är också tydligt att överförmyndarnämnden inte har ansvar för att det finns en ändamålsenlig organisation som hanterar nämndens uppgifter samt att nämnden inte har något personalansvar och därmed inte kan lämna en instruktion till förvaltningschefen.

Samverkan

Förvaltningens bedömning är att de båda nämnderna – genom sin överenskommelse om ansvarsfördelning och samverkan – idag har en väl fungerade samverkan och arbetssätt för att genomföra samverkan. Bland annat har nämndernas samverkan om verksamhetsnomineringar lett till extra medel för effektivisering av Göteborgs Stads överförmyndarverksamhet med hjälp av digitalisering.

Förvaltningen ser att det är viktigt att samverkan mellan nämnderna inte hänger på person. Genom att samverkan regleras genom nämndernas respektive reglemente – och inte genom en överenskommelse mellan nämnderna – bedömer förvaltningen att den risken minskar.

Förvaltningens bedömning är att det är i/genom samverkan som de båda nämnderna kan ta ansvar för sina respektive verksamhetsområden och uppgifter, bland annat genom att:

- ha dialog om väsentliga avvikelser.
- överförmyndarnämnden ställer krav på nämnden för demokrati och medborgarservice att utföra uppgifter och genomföra åtgärder för att säkerställa behov av kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling.
- nämnden för demokrati och medborgarservice redogör för genomförda åtgärder.
- ha dialog om arbetsmiljön och förutsättningarna för överförmyndarverksamheten.

För att synliggöra ansvaret är det viktigt att nämnderna fortsätter att dokumentera den samverkan som sker mellan nämnderna, så att den kan användas i nämndernas planering, uppföljning och kontroll, vid rapportering till kommunfullmäktige samt vid revision.

Förvaltningen ser att den överenskommelse som nämnderna har idag om ansvarsfördelning och samverkan behöver uppdateras om förslag till revidering av reglementena genomförs. Bland annat hur samverkan ska ske, om vad och när samt för att tydliggöra vilken nämnd som ansvarar för vad i det fall brister uppmärksammas av Länsstyrelsen och/eller stadsrevisionen.

Förvaltningens bedömning är att förslaget inte innebär någon större förändring jämfört med nuvarande arbetssätt för samverkan mellan nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden.

Fortsatt utveckling inom förvaltningen

Förvaltningen har noterat att det i stadsledningskontorets utredning om de önskade effekterna av en gemensam förvaltningsorganisation för nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden, lämnas förslag på åtgärder som förvaltningsdirektören själv har mandat att besluta om. Förvaltningen arbetar ständigt med att utveckla sina processer, bland annat för en effektiv nämndadministration och för att ge nämnderna den information de behöver för att kunna fatta rättssäkra beslut. Förvaltningen tar därför med sig stadsledningskontorets utredning i det fortsatta processutvecklingsarbetet, för att på bästa sätt ge stöd och service till de båda nämnderna.

Eva Englund

Förvaltningsdirektör